

12 באוקטובר, 2009

תנועת אומ"ץ מתכננת מאבק ציבורי ומשפטי נגד פיצול מוסד היועץ המשפטי לממשלה

תנועת אומ"ץ הודיעה לראש הממשלה בנימין נתניהו ולשר המשפטים פרופ' יעקב נאמן, על כוונתה לפתוח במאבק ציבורי ומשפטי נגד הכוונה לפצל את מוסד היועץ המשפטי לממשלה בדרך שתחליש את היועץ המשפטי הבא ותגרום לקריסת היועץ המשפטי ולתלות פוליטית.

במכתב ששיגרה הבוקר היועצת המשפטית להנהלת אומ"ץ, עו"ד גליה גבעולי, נאמר, בין היתר: "מעיון בתזכיר חוק היועץ המשפטי לממשלה והתובע הכללי (הפרדת סמכויות, מינוי כהונה והוראות שונות), עולה בבירור כי יהיה זה יעוץ משפטי "מוחלש", שכן היועץ המשפטי יחווה דעתו על נושא נדרש ואילו ההחלטה תהא של הממשלה ולפי שיקול דעתה, כאשר באפשרותה להתעלם מהחלטתו של היועץ המשפטי לממשלה. הצעה זו סותרת את פסקי הדין שניתנו ע"י בית המשפט העליון, לפיהן חוות הדעת של היועץ המשפטי ונציגיו בדבר המצב המשפטי, מחייב את הרשויות.

תנועת אומ"ץ סבורה כי פיצול תפקידו של היועץ המשפטי לממשלה, בדרך שהיועץ לא יהיה גם ראש התביעה הכללית, יחליש את מוסד היועץ המשפטי, את היועץ המשפטי ואת התביעה. אחת הבעיות המרכזיות בהצעת הפיצול היא בכך שהיועץ המשפטי לא יהיה ראש התביעה הכללית ומי שמחליט בעניין העמדתם לדין של אישי ציבור. הטענה לפיה ישנו ניגוד עניינים בין ישיבתו של היועץ המשפטי בישיבות ממשלה ומצד שני המלצתו על הגשת כתבי אישום נגד שרי ממשלה, אינה נכונה וזורה חול בעיני הציבור. במשך כל שנות קיומה של מדינת ישראל, לא נרתעו יועצי הממשלה להגיש כתבי אישום נגד אישי ציבור הבכירים ביותר: שרים, נשיא מדינה, ח"כ וראש ממשלה, תוך שהם עושים זאת ביושר ציבורי וללא כל חשש. אנו חרדים שעם הפיצול המוצע, עצמאותו ותלותו של ראש התביעה הכללית ושל היועץ המשפטי לממשלה, יגרמו לחשש, שעד עכשיו לא היה קיים ויחלישו את האפשרות והיכולת להגיש כתבי אישום כנגד בכירים ופוליטיקאים.

זאת ועוד, תנועת אומ"ץ רואה בדאגה את סמכותו ומעורבותו של שר המשפטים בהליך המינוי והעברה מתפקיד של היועץ המשפטי לממשלה. מעיון בתזכיר בדבר המינוי לכהונה של "התובע הכללי" עולה שראש הממשלה ושר המשפטים רשאים להציע מועמדים לועדה לבחירת "התובע הכללי", וזו תמליץ על לא פחות משלושה מועמדים, מביניהם תמנה הממשלה בהמלצת שר המשפטים את התובע הכללי. בנוסף העברה מכהונה או השעייה תוכל להעשות ע"י הממשלה בהמלצת שר המשפטים. מעורבותם של ראש הממשלה ושר המשפטים במינוי ובהשעייה תגרום לפוליטיזציה ולתלותו של "התובע הכללי" בעיקר בשר המשפטים – הוא הממנה והוא המפטר, דבר אשר יגרום להחלשת אמון הציבור ב"תובע הכללי".

באשר ליועץ המשפטי "המוחלש", הרי שזה ימונה ע"י הממשלה, עפ"י לשון התזכיר: **"כדי לאפשר לה גמישות ולא לכובלה לכללים נוקשים"**, היינו יועץ משפטי נוח. גם כאן, קובע התזכיר, תהיה רשאית הממשלה להעביר את היועץ מתפקידו, בהמלצת שר המשפטים, במקרים של חילוקי דעות בינו לבין הממשלה.

תנועת אומ"ץ דורשת הקמתה של ועדה ציבורית בראשותו של שופט בית משפט עליון, בדימוס, שתדון במבנה הרצוי של תפקיד היועץ המשפטי לממשלה ובשאלה אם יש ליצור לצידו סמכות פלילית עליונה, דוגמת "התובע הכללי". ברצוננו להבהיר, כי אם ימשכו ההליכים של פיצול מוסד היועץ המשפטי לממשלה, מבלי שועדה ציבורית תדון בנושא, לא תוכל תנועת אומ"ץ לעמוד מנגד ובדעתנו לפתוח במערכה ציבורית ומשפטית כדי שהנושא יקבל את המשקל הראוי לו בדעת הקהל ובקרב הגורמים המחליטים".